

חצי נקודה נוספת במדד זכויות קניין הבינלאומי - ונגיע לרמת חיים אירופאית

הגורו הכלכלי של נתניהו מחלק לישראל ציונים: ב-2010 ירדה ישראל מהמקום ה-30 למקום ה-36 מתוך 125 מדינות בשמירה על זכויות קניין

רוחם סלע | 7:22 8/3/2010

אפילו שיפור קל במצב זכויות הקניין בישראל עשוי להוסיף לתוצר לנפש בישראל כ-3800 דולר בשנה ולהעלות את רמת החיים בארצנו לרמה אירופאית. כך עולה מדוח בינלאומי שהוציא פרופסור הרננדו דה-סוטו – אחד מההוגים הכלכליים המועדפים על ראש הממשלה, בנימין נתניהו - בשיתוף עם מכוני מחקר ברחבי העולם.

בשנה האחרונה ירדה ישראל מהמקום ה-30 למקום ה-36 בעולם מתוך 125 מקומות. בין הפרמטרים במדד זכויות הקניין הבינלאומי כלולים רמת ההגנה על רכוש פיזי, זכויות קניין רוחני, יציבות פוליטית, עצמאות המערכת המשפטית, רמות שחיתות, גישה לאשראי ועוד.

לטענת קורין סאור, מנכ"ל מכון ירושלים לחקר שווקים, שריכזה את המחקר על המשק הישראלי, הפרמטרים החשובים בהם מפגרת ישראל אחרי העולם הם ההגנה אותה היא מעניקה לזכויות בקרקעות ולנכסים וכן גישה לאשראי.

"לצורך הקמת כביש, רכבת או מבנה ציבור המדינה יכולה פעמים רבות לנכס לעצמה שטחים ונכסים של אנשים פרטיים. נוסף לכך עד לרפורמה של מנהל מקרקעי ישראל הוטלו מגבלות רבות על השימוש בקרקע שהקשו במידה רבה על מימוש זכויות בנכס. עם החלת הרפורמה המגבלות צפויות להיות דרקוניות פחות", היא מנמקת.

"ההון המצוי בקרקע"

במהלך מסע הבחירות האחרון ציין נתניהו לא אחת בנאומיו, את החשיבות הרבה ברפורמה במנהל מקרקעי ישראל, שתשחרר לדבריו את "ההון המצוי בקרקע". לטענת נתניהו, רפורמה כזו עשויה היתה להוסיף כ-2% צמיחה לכלכלה הישראלית בכל שנה בעשור האחרון.

נתניהו שחזר על מסר זה פעמים רבות במסע הבחירות האחרון, בחר להיתלות בפרופסור דה-סוטו, כלכלן פרואני שטוען כי אחת הדרכים לעודד פיתוח בעולם השלישי היא לבצע רישום של זכויות קנייניות על קרקעות ונכסים.

"כשלאדם יש ודאות בנוגע לחזקה שלו בנכס מסוים הוא יכול לפתח אותו, להשיג אשראי נוסף בגינו ולהוסיף לרווחתו האישית ולרווחת החברה", מסבירה סאור. "נתניהו שביקש לשחרר את הקרקעות נקט צעד בכיוון הנכון. סביר להניח שבשנה הבאה נראה שיפור במיקום של ישראל בפרמטר זה. אך כפי שמראה הסקר המלאכה עודנה רבה".

פרמטר חשוב נוסף הוא היצע האשראי במשק הישראלי בו זוכה ישראל למקום ה-33 מתחת לאסטוניה, בחריין, צ'ילה, עומן, קפריסין וכווית. לטענת סאור הריכוזיות הרבה של המערכת הבנקאית מקשה מאוד על גיוס הון במיוחד כשמדובר בעסקים קטנים ובינוניים, מה שמקצץ במידה רבה את הצמיחה.

"אם עסק קטן לא יכול לגייס אשראי במערכת הבנקאית הוא לא יכול לגדול, להתפתח ולצמוח. בישראל אם אתה אייל הון קל לך באופן יחסי לגייס כסף, אך אם אתה לא שייך לאלפיון העליון של בעלי העסקים הרי שעדיף לך להגיש בקשה להלוואה במפרץ הפרסי או אולי בניקוסיה. הבעיה היא תחרותיות. הבנקים הישראליים פשוט לא מרגישים שהם צריכים להתאמץ", היא אומרת.

במקום ראשון – הסוציאל-דמוקרטיה

למרות התדמית הסוציאליסטית הרי שהמדינות המדורגות במקומות הראשונים בסקר הן פינלנד, ואחריה דנמרק ושוודיה. ארצות הברית – המדינה המזוהה יותר מכל עם כלכלת שוק קפיטליסטית – ממוקמת במקום ה-15 בלבד. את המקום האחרון ברשימה כבשה בנגלדש.

מהדוח עולה כי מדינות אשר שומרות על זכויות הקניין של אזרחיהן זוכות גם ליותר רווחה כלכלית. 20% המדינות המדורגות בראש הרשימה זוכות להכנסה לנפש שהיא גבוהה פי 8 מ-20% המדינות שבתחתית הרשימה. כמו כן, מתוך הנתונים עולה, כי מדינות השומרות על זכויות הקניין זוכות לכמות יחסית גדולה יותר של השקעות זרות, ושיעורי עוני שלהן מופחתים.

הניקוד הכללי של ישראל עומד על 6.3. לטענת סאור, מתוך בחינת הקשר בין התוצר להגנה על זכויות קנייניות עולה כי שיפור של 0.5 נקודה בלבד עשוי להביא את אזרחי ישראל לרמת חיים אירופאית.

רוצה לקבל את כל המבזקים של צחמערב לסלולרי שלך? לחץ כאן